

म्हणीची गोष्ट - प्रकाश रामचंद्र क्षीरसागर

ऐकावे जनाचे करावे मनाचे

ही म्हण म्हणजे आपण आपली सद्विवेकबुद्धी जागृत ठेवून काम करावे, असा संदेश देणारी ही आहे. मनपूर नावाच्या एका गावात दोन मित्र राहत होते. एकाचे नाव होते गोविंद दुसऱ्याचे नाव होते मुकुंद. दोघेही अगदी जिवाभावाचे मित्र. अगदी एका ताटात जेवण करणारे जणू. या दोघांचे स्वभाव तसे भिन्नच होते. एक अगदी भोळा. तर दुसरा नेमका बेरकी. तरीही त्यांचे एकमेकांशी पटत असे. ते एकमेकांच्या विचारानेच राहत. कधी कधी भोळ्या मुकुंदाची खूप फजिती होई.

एकदा काय झालं, मुकुंद बाजारात निघाला होता. त्याच वेळी गावातील काही टोळभैरव त्याची टिंगलटवाळी करण्याच्या उद्देशाने त्याला म्हणाले, झड्डयाहो मुकुंदराव, कुठे निघालात एवढ्या घाईघाईत. फ्र मुकुंद जरा घाईतच होता. त्याला बाजारातून काही सामान आणायचे होते. त्याची यादीही त्याने सोबत घेतली होती. मुकुंदा जरासा भोळसट होता, त्यामुळेच हे टोळभैरव त्याची फिरकी घेण्यासाठी जमले होते, आपली करमणूक व्हावी, म्हणून त्यांनी त्याची फिरकी घेण्याचे ठरविले. झड्डमुकुंदराव बसा बसा, फ्र एकाने सरकून त्याला कट्ट्यावर जागा करून दिली. मुकुंद मग बसला तेथे. झड्डमुकुंदराव कुठं निघालांत एवढ्या तोऱ्यात? फ्र एकाने खोचकपणे विचारले. झड्डकुठे नाही हो, बाजारात निघालो आहे, भाजी व इतर सामानही आणायचे आहे. फ्र मुकुंद उत्तरला. मुकुंद तसा पैसेवाला व गावात पत असेलला होता. एकाने विचारले, झड्डकसली भाजी आणणार आहांत? फ्र भेंडी, दोडकी, झालंच तर पालेभाजी, फ्र मुकुंदने सरळपणे उत्तर दिले. त्यावर पहिला

म्हणाला, झड्डया काय भाज्या आहेत, भाजी कशी असावी. फ्र दुसऱ्याने सूर ओढत विचारले, झड्डहँ, ही कसली भाजी म्हणे, मग कसली भाजी आणायची. फ्र त्यावर पहिल्याने सांगितले, झड्डअरे भाजी आणावी तर वांग्याची. फ्र मुकुंद जरा गोंधळलाच. तो म्हणाला, झड्डआता आपण सारेच जाऊ बाजारात आणि आणूया भाजी, चला माझ्याबरोबर. फ्र टवाळांना तेच पाहिजे होते, त्यांनी अट घातली, काही चहा पाणी देणार तर येतो आम्ही बरोबर. मुकुंद कबूल झाला.

सगळे मग बाजारात आले. त्यांनी सल्ला देण्यास सुरवात केली. हे घे ते घे, मुकुंद गोंधळून गेला. तो म्हणाला, झड्डमला काहीच समजेनासे झाले आहे, हे घेऊ का ते ते घेऊ. फ्र मग एका शहाण्याने सल्ला दिला, झड्डआम्ही सांगतो ते तुला पटते तर सगळेच घे. फ्र मुकुंदला काही त्यांची थट्टा समजली नाही, त्याने मग सगळेच खरेदी केले आणि ही मोठी भाजी घेऊन घरी आला. घरी पोचला तेवढ्यात त्याला भेटला गोविंद. तो मोठा वस्ताद. मुकुंदच्या हातात एवढी भाजी पाहून तो म्हणाला, झड्डअरे काही मेजवानी आहे का गावजेवण, एवढी भाजी घेऊन आलास ते? फ्र मुकुंद मग त्याला सगळी हकीकत सांगितली. खो ss खोss हसत मुकुंदने सांगितले, झड्डआता झाले ते झाले, सगळ्यांचे ऐकल्याने तुला भुर्दंड तर बसलाच पण ओझेही आणावे लागले. कोणी काही सांगो, तू ठरवले होते ना काय आणायचे ते उगाच दुसऱ्याचे ऐकून काही आपण खड्ड्यात पडू नये, ऐकावे जनाचे पण करावे मनाचे हेच खरे. फ्र मुकुंदला आपली चूक उमगली. यापुढे आपल्याला पटेल तेच करायचे त्याने ठरविले.

काय मग बालदोस्तांनो आपल्याला पटेल तेच करणार ना तुम्ही?

